

ROSE HAMMER

Indeks:

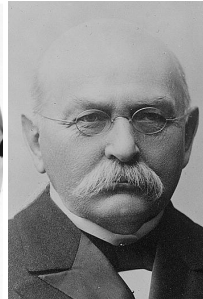
The Radical Flu.....	2
Grini and the Futures of Norway	6
Publikasjoner	14
Presse	16

Rose Hammer is an artistic persona aiming to escape the logic of the individual artist, becoming instead a transnational, transgenerational, transdisciplinary persona, an internazionale femme fatale.

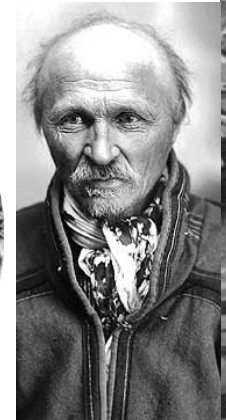
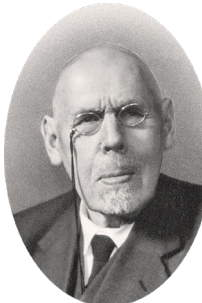
The Radical Flu

I hørespillet «The Radical Flu» danner Spanskesykes utbrudd i Norge i 1918 bakteppe for et narrativ om ulike samfunnsinstanser som partipolitikk, fattigvesen, medisinsk opinion, kunstnerisk- og intellektuelt liv, samt påvirkningen Spanskesyken hadde på den samiske befolkningen i Norge – en gruppe som ikke ble advart av styringsmaktene om hverken smitteutbrudd eller nødvendige smittevernstiltak.

«The Radical Flu» ble kringkastet ukentlig på RadiOrakel. Hver episode ble fulgt av intervjuer med politikere, filosofer, kunstnere, poeter, teoretikere og Foodoravsyklister i de timeslange programmene. Episodene er gratis og tilgjengelige som podcast på vår nettside, Spotify og iTunes. Programmene ble annonsert i sosiale medier med videotrailere, disse kan sees her: <https://vimeo.com/rosehammer>.

**LIVE
THURSDAYS
13.00-14.00
RADIORAKEL
FM 99,3**

Spanskesyken
foraarsaker slappe ansigtstræk. Mas-
sage efter min anerkjendte amerikanske
metode anbefales.
Connie Skau,
Telefon 19026. Stortingegt. 12.

THE RADICAL FLU - A RADIO PLAY

CHAPTER 1 - IBSEN, IBSEN, IBSEN

The two monolithic artists Edvard Munch and Gustav Vigeland go head-to-head in a rocking discussion about world politics, genius playwrights, and public sculptures in pandemic times. The scene is followed by a conversation between Rose Hammer and art historian/curator Kari Brandtzæg.

[Download script](#)

THE RADICAL FLU • EPISODE 1
Ibsen, Ibsen, Ibsen

Transistor SUBSCRIBE SHARE MORE INFO

CHAPTER 2 - ROSES ARE RED - PART 1

Rachel Grepp and Hanna Adolfsen, two leading ladies of the Women's Association of the Labor Party discuss sexism within the party, the workplace and the broader public sphere of Oslo. Along the way to the much anticipated Labor Party Congress of 1918 they meet their fellow comrade Martha Tynæs, who seems to believe that Bolshevism and agitation are the real contagions within the party. Afterwards Rose chats with Sofia Rana from Rødt on current notions of solidarity, organising and the workers struggle in the air.

[Download script](#)

THE RADICAL FLU • EPISODE 2
Roses Are Red - Part 1

Transistor SUBSCRIBE SHARE MORE INFO

CHAPTER 2 - ROSES ARE RED - PART 2

A huge clash between the reformists and the radicals is about to take place at the Labour Party congress. But what on earth does Veslefrikk have to do with Martin Tranmæl reaching parliament? Is this just another of those RAT-icals scheming shenanigans! Guests in the show are Chantal Mouffe, Mimir Kristjánsson, and the new leader of AUF, Astrid Willa Eide Hoem.

[Download script](#)

THE RADICAL FLU • EPISODE 3
Roses Are Red - Part 2

Transistor SUBSCRIBE SHARE MORE INFO

CHAPTER 3 - BRO BRO BRILLE

Vor Frelser's graveyard in Christiania. Everyone who's anyone is here. Ingeborg is a 23 years old medium, roaming town on her own - for once. Johanne is a 56 years old diva, playing Medea at the National Theatre. Johan is a 53 years old 'fanatical rationalist', eager to voice his opinion. Aasta is dead - but not gone.

[Download script](#)

THE RADICAL FLU • EPISODE 4
Bro Bro Brille

Transistor SUBSCRIBE SHARE MORE INFO

CHAPTER 4 - OSLO, THE CITY OF FREE LOVE

A group of important gentlemen exchange on art and politics, oblivious of the plague that is ravaging the city, the Spanish Flu. These gentlemen, Gustav Vigeland, Edvard Munch, Martin Tranmæl and Johan Scharffenberg, are about to be hammered by the bishop of Norway, Luxemburger Johannes Olav Fallize, for their decadent lifestyle.

[Download script](#)

THE RADICAL FLU • EPISODE 5
Oslo the City of Free Love

00:00 | 59:31

Transistor SUBSCRIBE SHARE MORE INFO

CHAPTER 5 - EAT THE RICH

At Frimurerlosjen, the Masonic Grand Lodge, the kitchen is operating at full steam, serving a lavish banquet dinner for 180 wealthy guests. The play is followed by a look at challenges of precarity meeting workers today.

[Download script](#)

THE RADICAL FLU • EPISODE 6
Eat the Rich

00:00 | 62:48

Transistor SUBSCRIBE SHARE MORE INFO

CHAPTER 6 - NO STEAM AHEAD

As the second wave of the Spanish flu strikes Kristiania, we meet an ensemble of characters from all corners of society around the dining tables of the city's busiest restaurant, Dampen in Torggata 8. Special guests: Singh family from Punjab Tandoori in Oslo and Silvia Federici.

[Download script](#)

THE RADICAL FLU • EPISODE 7
No Steam Ahead

00:00 | 76:03

Transistor SUBSCRIBE SHARE MORE INFO

CHAPTER 7 - REACHING WINTER GROUNDS

Extending outside the borders of Christiania, we reach further north in order to give attention to peripheral pasts. Uncovering the virus that we can't see, but that spreads itself in a set of instances, situations, actions, the outcomes of which may endure for generations.

[Download script](#)

THE RADICAL FLU • EPISODE 8
Reaching Winter Grounds

00:00 | 94:32

Transistor SUBSCRIBE SHARE MORE INFO

EPILOGUE

A voice narrates the eight episodes of The Radical Flu. But who's speaking? A voice that was silenced too soon, victim of a 3.000-year-old plague, heteropatriarchy. In this epilogue, the voice gets a name, and we hear the story of that name, as it demands justice, justice, justice.

[Download script](#)

THE RADICAL FLU • EPISODE 9
Epilogue

00:00 | 33:00

Transistor SUBSCRIBE SHARE MORE INFO

Grini

and the futures
of Norway

I 2019 skrev, produserte og framførte Rose Hammer scenestykket «Grini and the futures of Norway» basert på historiske kilder som dokumenterer det såkalte «Grini-foliket», framforhandlet mellom norske politikere i fangeleiren Grini under annen verdenskrig. I dette forliket ble Det Norske Arbeiderpartis Einar Gerhardsen enig med representanter fra opposisjonen om å orientere seg vestover mot USA – og ikke østover mot Sovjet, på jakt etter allierte etter krigens slutt. I gjenytelse for disse lovnadene, skulle høyreopposisjonen ikke blokkere DNAs arbeid med å etablere den norske velferdsstaten. Disse forhandlingene markerte begynnelsen både på den norske velferdsstaten, og de militære alliansene som seinere skulle bli til NATO. Forestillingen premierte under osloBiennalen den 26. mai 2019, og ble omtalt blant annet i Morgenbladet og Scenekunst.no

Lenke til videodokumentasjon av forestilling:
<https://vimeo.com/460166034>

Grini and the Futures of Norway

Grini and the Futures of Norway

basis voor actuele kunst

TRAINING & PUBLIC PROGRAM

14 November 2019, 13.30-21.30

BAK, basis voor actuele kunst, Utrecht

PROPOSITIONS FOR NON-FASCIST LIVING

TRAININGS FOR THE NOT-YET

TRAINING PROGRAM TRAININGS FOR THE NOT-YET

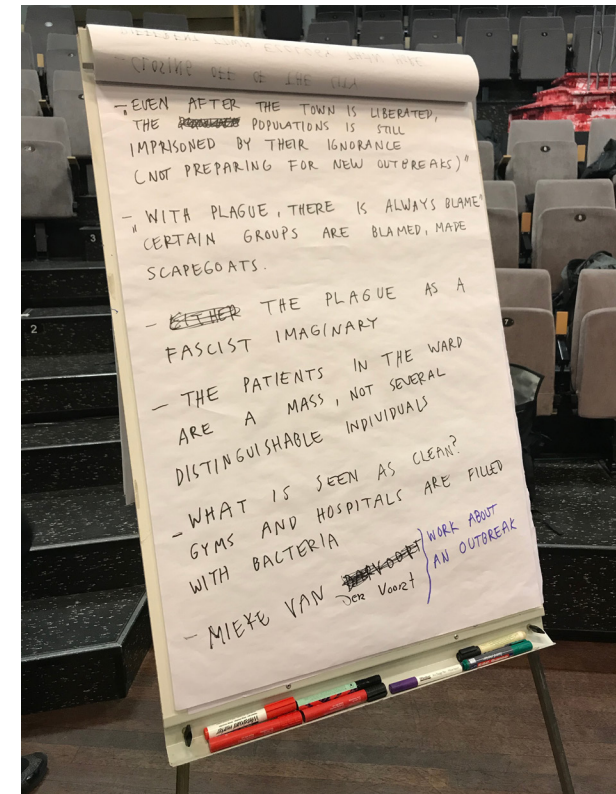
PROPOSITIONS #9: DESERTING FROM THE CULTURE WARS

Propositions #9/2: Training “The Plague” with Rose Hammer & lecture *Transfixing Fascist Episteme* with Tom Holert

Sven Lütticken, Rose Hammer, Tom Holert

Rose Hammer presents the results of their training *The Plague* during the second public event of *Propositions #9: Deserting from the Culture Wars*, organized in the context of the project *Training Yet*, 14 November 2019, BAK, basis voor actuele kunst, Utrecht, photo: Tom Janssen

About

ROSE HAMMER

Artistic persona

Rose Hammer (Stacey E. Devoe, Dora Garcia, Nora Joung, Per-Oskar Leu, and Niels Munk Plum; Oslo) Rose Hammer is an artistic persona consisting of twenty artists that was created as a response to an invitation from osloBIENNALEN to create a work in public space. Rose Hammer aims to escape the logic of the individual artist, becoming instead a transnational, transgenerational, and transdisciplinary persona. The group carefully considers relatively unknown stories at the origin of mainstream notions of identity, nationality, and history, in order to construct a counter narrative, and to present it following the rules of Brechtian agitprop: with explicit, clearly formulated political positions, non-hierarchical dynamics, and a *reductio ad absurdum* of notions such as professionalism, virtuosity, and entertainment.

TRAINING & PUBLIC PROGRAM
14 November 2019, 13.30-21.30

**Propositions #9/2:
Training "The Plague"
with Rose Hammer &
lecture *Transfixing
Fascist Episteme*
with Tom Holert**

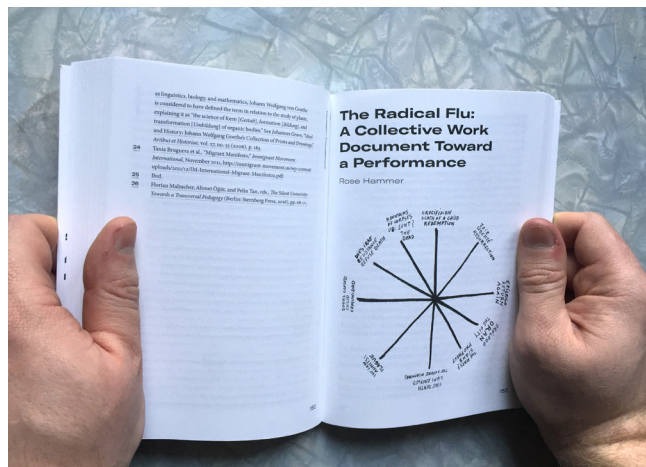
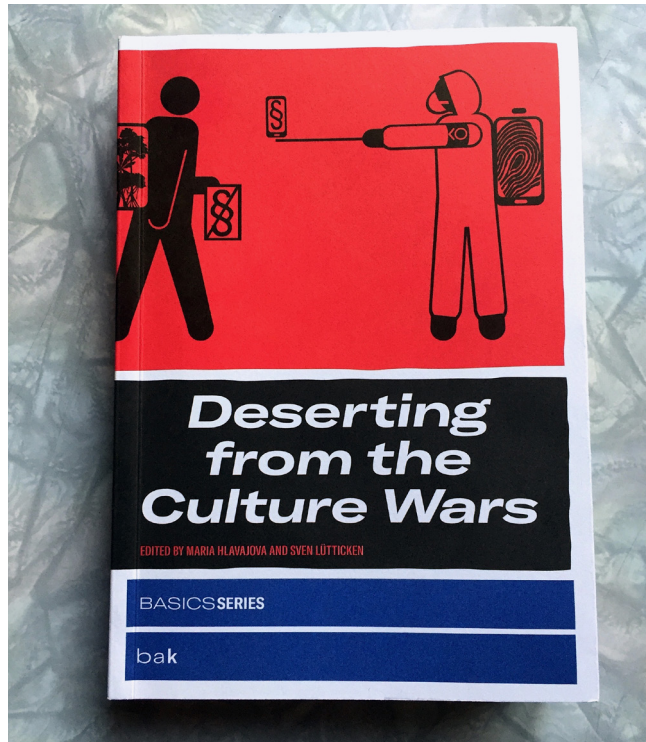
PROPOSITIONS FOR NON-FASCIST LIVING
TRAININGS FOR THE NOT-YET
TRAINING PROGRAM TRAININGS FOR THE NOT-YET
PROPOSITIONS #9: DESERTING FROM THE CULTURE
WARS

13-17 November 2019

**Propositions #9:
Deserting from the
Culture Wars**

PROPOSITIONS FOR NON-FASCIST LIVING
TRAININGS FOR THE NOT-YET
TRAINING PROGRAM TRAININGS FOR THE NOT-YET

Publikasjon
Deserting from the Culture Wars
MIT Press 2020

Edited by Maria Hlavajova and Sven Lütticken.

Summary:

Artists and writers consider a tactical desertion from the “culture wars”—a refusal to be distracted, an embrace of the emancipatory understanding of culture.

Deserting from the Culture Wars reflects upon and intervenes in our current moment of ever-more polarizing ideological combat, often seen as the return of the “culture wars.” How are these culture wars defined and waged? Engaging in a theater of war that has been delineated by the enemy is a shortcut to defeat. Getting out of the reactive mode that produces little but a series of Pavlovian responses, this book proposes a tactical desertion from the culture wars as they are being waged today—a refusal to play the other side’s war games, an unwillingness to be distracted.

The volunteer troops in the culture wars are often given marching orders by professional masters of propaganda. What, then, might artists and others who are professionally engaged with images and imaginaries, with narratives and assemblies, have to contribute to the collective discovery of different modes of living culture? Far from limiting the performance of culture to a one-sided speech act, an emancipatory understanding of culture needs to conceive of speech as embodied and intersubjective—as a collective performance.

Contributors:

Bini Adamczak, Kader Attia, Rose Hammer, Tom Holert, Sven Lütticken, Diana McCarty, Dan McQuillan, Johannes Paul Raether, Natascha Sadr Haghghian, Jonas Staal

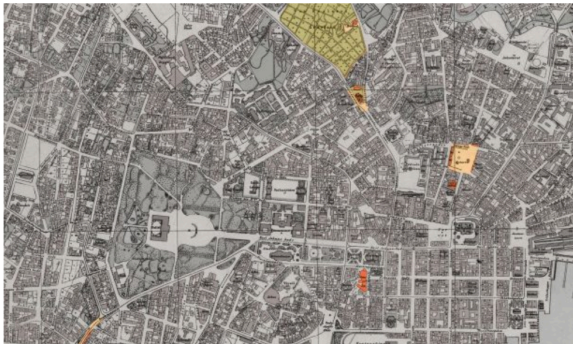

Scenekunst

TEATER MUSIKK DANS POLITIKK

Nyheter Debatt Kritikk Intervju

Kart over Kristiania.

Hørespill som diskursiv ramme

Kunstnerkollektivet Rose Hammers hørespillserie *The Radical Flu* befinner seg mellom det brechtianske lærestykket, hørespill og radioprogram.

KRITIKK | 22.12.2020
Anette Therese Pettersen

Twitter | Facebook

«The so-called “Spanish Flu?” Between us, I think it’s 99 percent hype, cooked up by the press to sell more newspapers. Natural selection, that’s all it is, weeding out the weakest links. Good riddance, I say», utbryter Gustav Vigeland til Edvard Munch i Rose Hammers første kapittel i hørespillserien *The Radical Flu*. Scenen, og særlig replikkene, er høyst fiktive, men manuset er basert på historiske skikkelser, hendelser og holdninger.

Rose Hammer er et transnasjonalt, transgenerasjonelt, transdisiplinært kunstnerkollektiv, og *The Radical Flu* er en del av kunstmønstringen OsloBiennalen.

Rose Hammer produserte så vidt jeg kan se sin første teaterforestilling i 2019, kalt *National Episodes: Grini and the Future of Norway*. Både da og nå med *The Radical Flu* er tilnærmingen lik: De tar utgangspunkt i Bertolt Brechts lærestykketradisjon og gjeniscenesetter ulike «low-key but transcendent» episoder i norsk historie. I 2019 var det andre verdenskrig og Grini som var utgangspunkt, mens det nå er året 1918 som er den historiske rammen for hørespillet.

Spanskesyken

Hørespillserien har vært sendt på RadiOrakel hver torsdag siden 29.oktober, og samtlige kapitler finnes tilgjengelig som podkast. Hver sending utgjør ett kapittel, og oppsettet på kapitlene er like: Etter en kort jingel og presentasjon av Rose Hammer og *The Radical Flu*, sendes en episode av hørespillet. Lengden på disse varierer noe, men varer som regel mellom 16 og 30 minutter, og noen av episodene fordeles på flere kapitler. Etter hørespilleepisoden følger det intervjuer og samtaler med aktivister, politikere, kunstnere og kunstteoretikere.

I første episode treffer vi altså Munch og Vigeland, traskende på kirkegården ender de opp ved graven til Henrik Ibsen. Her krangler de to blant annet om hvem av dem som egentlig inspirerte Ibsen til å skrive *Når vi døde vågner*, og Vigeland er misfornøyd over at hans forslag om å sette opp en sarkofag på Ibsens gravplass ikke er fulgt. De norske nasjonalheltene fra billed- og scenekunsten er med andre ord samlet i et slags tablå, hvor Ibsen forblir taus – mens hans gravstein derimot får hatt noen replikker (som i stor grad handler om steinens irritasjon over menneskers uvitenhet).

Hendelsene spiller seg ut på ulike kjente steder i Oslo, eller Christiania som byen het i 1918. Foruten Vår frelsers gravlund er blant annet Youngstorget, Folkets hus og vertshuset Dampen representert. I episodene er det skikkelser fra arbeiderbevegelsen, kvinnebevegelsen og kunstlivet som dukker opp, og hver episode fungerer som et bakteppe eller et utgangspunkt for intervjuer og diskusjoner om ulike politiske, kunstneriske og teoretiske temaer som omhandler vår egen samtid. Den pågående pandemien, spanskesyken, er mest av alt en bikaarakter i handlingen, mens det er de politiske kampene som står sentralt.

Tegneserie & debatt

Selve hørespilldelen av *The Radical Flu* kan kanskje best beskrives som audiovisuell tegneserie. Det er noe med de tidvis over-dramatiske stemmene og den karikerte stilen som stadig får meg til å forestille meg det visuelt mer som en tegneserie eller grafisk fremstilling enn som en film (slik hørespill ellers ofte gjør). Det er litt som å høre på en tegneserieroman å la Steffen Kverneland. Særlig første episode, dette møtet mellom Munch og Vigeland, er kostelig og fornøyeelig lytting. Der de spaserer rundt og snakker om krig, pandemi – og kunst i offentlig rom, er det noe med den noe klagende stemmen til Munch i kontrast til den mer brautende og selvgode Vigeland som vekker interessen.

Alle karakterene spilles av medlemmene, eller stemmene, til Rose Hammer, og det transnasjonale perspektivet iscenesettes også gjennom hørespillet. Det etterstrebes på ingen måte noen realisme verken i replikkfremføring eller produksjon, blant annet

på ingen måte noen realisme verken i replikkfremføring eller produksjon, blant annet ved å være inkonsekvent i hvorvidt det er (det vi gjenkjenner som) manns- eller kvinnesstemmer som spiller og hvilket kjønn disse representerer. Både hørespilleepisodene og hvert kapitells påfølgende intervju eller diskusjon gjøres på engelsk, som også fremstår som andrespråket til samtlige deltakere. Dette har også en fremmed- eller underliggjørende effekt ved at språket som meningsbærende konstruksjon fremstår som nettopp konstruksjon. Den tydelige leken med historisk fiksjon med de lite realistiske replikkene fungerer kanskje så godt nettopp fordi det ikke er ment å fremstå troverdig. Rose Hammer bruker i *The Radical Flu* snarere dramaet som et virkemiddel for å gå i kritisk dialog med både egen samtid og fortid. På prosjektets blogg vises det til et sitat av filmregissør Lars von Trier om hvordan historiske hendelser kan spilles i egen samtid på en måte som kan fremstå logisk, men som er fullstendig tilfeldig. Her mener jeg Rose Hammer utnytter tilfeldighetene godt.

Til første sending er kunsthistoriker Kari Brandtzæg invitert, og her går diskusjonen direkte på hørespilletets innhold, og særlig på kunstnernes kvinnesyn og kvinnelige kunstnere i deres samtid. Episode 2 og 3 hører sammen, og handler om arbeider- og kvinnebevegelsen – og særlig hvordan sistnevnte spilte en rolle i førstnevnte og dennes radikalisering. Et av høydepunktene for min del var samtalen med Sofia Rana fra Rødt, etter episode 2, i diskusjon omkring organisering av dagens arbeidsliv.

Lære fra fortiden

Jeg opplever at hendelsene i 1918 – spanskesyken, første verdenskrig og arbeider- og kvinnebevegelsen – fungerer like mye som en anledning til å se på eller undersøke fenomener i vår egen tid, og da særlig når det kommer til feminisme, LHBTIQ og arbeideres rettigheter. I tredje episode intervjues den politiske teoretikeren Chantal Mouffe om hva man kan lære av arbeiderbevegelsens historie, og hun blir blant annet spurt direkte om hvorvidt hun tror vi kan lære noe av fortiden. Mouffes enkle svar er at det mest lærerike er å vite hva man ikke skal gjøre. Hun mener venstresiden ikke må overse arbeiderklassens behov for å bli beskyttet og at folk må kunne forestille seg en bedre fremtid.

Rent teknisk og produksjonsmessig er det tidvis litt å utsette på *The Radical Flu*. Lydnivåene varierer, og det er som regel benyttet nokså enkel lydscenografi. Men jeg oppfatter også disse iscenesettelsene nesten som en scenografi til iscenesettelsen av samtalene, og det er spennvidden på gjestene som gjør serien virkelig interessant. Allerede nevnte Sofia Rana og Chantal Mouffe bidrar med to perspektiver på arbeiderbevegelsen og hvordan struktureringen av arbeidslivet påvirker livene våre. I kapittel syv intervjues Sukhbir Singh, sønnen til eier av restauranten Punjab Tandoori på Grønland i Oslo, og feministen, aktivisten og teoretikeren Silvia Federici, som to nye poler til debatten. Singh beskriver de vanskelige forholdene til restauranten nå under pandemien, mens Federici bidrar med perspektiver på øvnevnt og urettferdig fordeling av sosial velferd. Rose Hammer står i en brechtiansk tradisjon gjennom å vise frem perspektiver og appellere til refleksjon fremfor følelser, og gjennom *The Radical Flu* presenteres en vifte av politiske posisjoner (først og fremst fra den politiske venstresiden) og virkeligheter. Og det er sammenstillingen av erfaringer fra levd liv (fra både 1918 og 2020) og teoretiske perspektiver som gjør *The Radical Flu* til interessant lytting.

Scenekunst

TEATER MUSIKK DANS POLITIKK

Nyheter Debatt Kritikk Intervju

Foto: André Wulf. Scenografi: Shiva Sherreh

Rørende gest

Rose Hammer vekker et håp i en dystre samtid med politisk amatørteater.

KRITIKK | 3.6.2019
Live Drenem

Twitter | Facebook

Rose Hammer er en «kollektiv persona» initiert av kunstneren Dora García. De ble invitert til å lage et prosjekt for Oslobiennalen som hadde premiere forrige helg. Med et felles fokus på kunst i offentlig rom gikk en rekke prosjekter av stabelen, og blant disse var Rose Hammers første forestilling i en serie som tar for seg viktige hendelser som har vært med på å forme Norge: *Nasjonale Episoder: Grini og Norges mulige fremtid*.

Kunstnerkollektivet består av en variert gruppe utøvere med tilknytning til Kunsthøgskolen i Oslo – blant disse en rekke norske og internasjonale studenter. I sin kunstnerbiografi uttaler Rose Hammer at navnet kan referere til, «men ikke utelukkende», hammeren på Henrik Ibsens gravmonument, det tidligere emblemet

utelukkende», hammeren på Henrik Ibsens gravmonument, det tidligere emblemet til den norske arbeiderbevegelsen, det berømte sitatet tilegnet dramaturg Bertolt Brecht: «Kunst er ikke et spill som reflekterer virkeligheten, men en hammer som skal forme den» eller rosesymbolet som ble populært blant sosialistiske og sosialdemokratiske politiske partier i Vest-Europa etter andre verdenskrig. Inspirert av den brechtianske *lehrstüke*, eller lærestykketradisjonen, agitprop-teater og ulike politiske amatørteatergrupper er *Grini* og *Norges mulige fremtid* et prosessbasert arbeid som tar utgangspunkt i en utforskning av de uformelle møtene blant politiske fanger på Grini som var med på å legge grunnlaget for Norge slik det er i dag.

Historisk fortelling

I anledning forestillingens første oppsetning er selskapslokalet Påfuglen Perlen gjort om til Grini fangeleir i det nazi-okkuperte Norge. Publikum er plassert i en hestesko med flere rader rundt en scene som strekker seg inn i kjernen av hestekoene. Idet vi kommer inn går flere av skuespillerne rundt i sorte fangdrakter, én spiller triste toner på pianoet, og et radioopptak av Nordahl Grieg fra 1937 spilles av. Vi får utdelt en pamflett bestående av ulike sangtekster, dikt og visuelle referanser fra 1930- og -40-tallet, som vi kan følge med i under forestillingen. Foruten en stor tavle som står på scenen, hvor det er skrevet «NORWAY'S FUTURES», består Shiva Shervehs scenografi av et piano og et skrivebord med en skrivemaskin på. Et annet bord og noen stoler flyttes rundt underveis i forestillingen for å skape ulike settinger. Stort sett er alle de over 17 skuespillerne på scenen samtidig, og alle bærer heilsorte fangdrakter og sorte luer, foruten to stykker som spiller fangevoktere.

Blant de til sammen nesten 20 000 personene som satt på Grini i krigsårene var det en rekke professorer, vitenskapsfolk, politikere, kunstnere, og kirkeledere. Handlingen som spilles ut fortelles gjennom en av disse, Ingeborg Refling Hagen – en norsk poet og forfatter som var aktiv i motstandsbevegelsen – spilt av Emilie Birkeland. Gjennom forestillingen presenterer hun andre fanger, forteller historiske anekdoter fra Grini og sitter ved skrivemaskinen. Historiske personer som Francis Bull (norsk litteraturprofessor), Frithjof Tidemand-Johannessen (kunstner) og Gunnar Bratlie (illustratør) presenteres og har en diskusjon om kunstens rolle i samfunnet. De trekker fram Per Krogh (som også satt på Grini en periode under krigen) fresker i Nasjonalbiblioteket som portretterer et moderne ragnarok, og uttrykker at kunsten ikke har tid til å være utilgjengelig, men må være en del av samfunnet som alt annet – særlig i krisetider. Allsang er et gjennomgående virkemiddel i forestillingen, som til tider – når for eksempel Bjørnstjerne Bjørnsons *Løft ditt hode, du raske gutt* eller arbeidersangen *Frithetens forpost* av Arne Paasche Aasen og Jolly Kramer-Johansen fremføres – er ganske vakkert. Videre kommer en sekvens hvor politikerne Einar Gerhardsen (Arbeiderpartiet), Gunnar Jahn (Venstre), Jørgen Vogt (kommunistleder og avisredaktør) og Johan Cappelen (Høyre) holder møte og diskuterer hvordan de skal samarbeide etter krigen. Vogt ønsker revolusjon og å spille på lag med Sovjet, men Gerhardsen er tydelig på at Norge må vende seg mot det frie, demokratiske vesten. Hagen forteller om hvordan de til slutt ble enige, i samarbeid mot sin elles fiende, fascismen. Forestillingen ender i en epilog hvor Hagen trekker linjer til dagens situasjon. Hun henvender seg til publikum og ramser opp de nye karakterene som reiser seg, blant disse «Trump, Salvini, Orbán, Åkesson og Listhaug», og spør «brenner verden igjen?»

Rørende

I tråd med Brechts lærestykketradisjon er dialogene og monologene i *Grini* og *Norges mulige fremtid* rigide og formelle. Tradisjonen vokste ut av Brechts episke teater, hvis mål var å få publikum til å reagere på den politiske realiteten de levde i. I *lehrstüke* tas dette videre, men hovedideen bak metoden er å lære gjennom å spille roller, å gå inn i en fortelling, og å vaske ut skillet mellom utøver og publikum. Rose Hammer oppgir at all info, inkludert replikkene, er basert på historiske dokumenter, og selv om hovedspråket i forestillingen er engelsk er det også innslag av norsk, svensk, tysk og spansk.

Etter å ha sett mange produksjoner på de store norske teatrene i det siste var det til å begynne med uvant å være i en teatersetting hvor aktørene ikke er profesjonelle skuespillere (foruten Jacob Tamm) eller sangere. I *Grini* og *Norges mulige fremtid* er det tidvis dårlig skuespill, ikke alle kan alle sangtekster utenat og at handlingen er ikke veldig dramaturgisk spennende. Likevel rørte den meg. Jeg opplevde nemlig alle utøverne som veldig ærlige: Ingen lot som om dette skulle være det perfekte drama, og det var tydelig at de har hatt en prosess hvor de har tatt de ulike teatertradisjoner de har arbeidet med alvorlig. Ved å være tro mot det historiske materialet etterlot gruppen seg et inntrykk av at de kollektivt har tatt et dybdykk inn i tematikken med genuin interesse og ønske om å formidle og tilgjengeliggjøre akkurat det de har undersøkt. I så måte opphevet de på sett og vis veggen mellom utøvere og publikum ved å være seg selv som spiller ut karakterer, i stedet for å etterstrebe å være karakterene de spiller.

Kollektiv kraft

Grini og *Norges mulige fremtid* trekker linjer fra en svært dystre tid til i dag og roper ut, i politisk teater-stil, at vi må gjøre noe. Det er urovekkende, idet det sier noe tiden vi lever i, men det vekker likevel et håp. For ved å insistere på å vise fram betydningen av kontaktene som ble knyttet på Grini fangeleir, verdien av motstand, politisk musikk, poesi og billedkunst viser Rose Hammer hvilken kollektiv kraft mennesket kan ha, selv i grusomme omstendigheter. Verket oppleves genuint, krever ingen forkunnskaper og sier også noe om kunstens kraft, og ikke minst: at kunsten og menneskene aldri er adskilt.

